

راه‌های ساده برای برای نابودی لپ‌تاپ شما!

لپ‌تاپ کشون

خشا بار مریدپور

البته که هیچ آدم سالمی به‌خصوص در این وضعیت گرانی سخت‌افزار به هیچ وجه به‌صورت خودخواسته قصد از بین بردن مهم‌ترین وسیله شخصی یعنی لپ‌تاپ خود را ندارد، ولی با توجه به قابلیت حمل و کاربرد گسترده لپ‌تاپ‌ها در زندگی روزمره، بسیار پیشتر از دیگر انواع رایانه‌ها در معرض خطرات و حوادث مختلف قرار دارند. جالب است بدانید در صد کمی از لپ‌تاپ‌ها به دلیل رسیدن به پایان عمر کاری از رده خارج می‌شوند و در بیشتر مواقع این حوادث یا نگهداری نادرست است که به مرور زمان شما را مجبور به مهاجرت به سیستم بعدی می‌کند. به همین دلیل می‌خواهیم شما را با برخی از مهم‌ترین دلایل از بین رفتن آنها آشنا کنیم تا بتوانید عمر سخت‌افزار خود را تا حد ممکن افزایش دهید.

گرم‌ا، دشمن تجهیزات الکترونیک

هرچند پردازنده‌های کم‌مصرف لپ‌تاپ‌های جدید بهره‌وری بسیار بالا و مصرف پایینی دارند و متوسط دمای عملیاتی رایانه‌ها به‌مرور زمان کاهش یافته است، با این حال بسیاری از لپ‌تاپ‌ها به‌خصوص هنگام اجرای نرم‌افزارهای سنگین یا استفاده طولانی مدت از باتری، حرارت قابل توجهی از خود ساطع می‌کنند. روش معمول برای دفع این حرارت اضافه که باعث کاهش سطح عملکرد و عمر قطعات نیز می‌شود، استفاده از فن‌های خنک‌کننده و رادیاتورهای ثابت است (اگر به زیر یا پشت لپ‌تاپ‌تان دقت کرده باشید حتما مسیر تهویه هوا و پره‌های فلزی رادیاتورهای ثابت را دیده‌اید). حفظ فضای کافی در جلوی فن به‌منظور تخلیه موثر حرارت وظیفه کاربر است. در صورت بسته بودن این مسیر تهویه، حرارت به‌خوبی دفع نخواهد شد و برعکس با انتشار بین قطعات حیاتی سیستم شما باعث بالا رفتن حرارت تا سطوح خطرناک خواهد شد. برخی سیستم‌ها با رسیدن به دمای بحرانی به‌صورت خودکار فن را خاموش می‌کنند، اما در بسیاری از مدل‌ها این قابلیت وجود ندارد و سیستم شما آرام آرام تا زمان پخته شدن به کار خود ادامه می‌دهد. استفاده از لپ‌تاپ روی میلمان، فرش، موکت، تخت‌خواب و پتو به‌شدت باعث احتقان سیستم تهویه و افزایش دما می‌شود. هروقت تصمیم به استفاده از لپ‌تاپ در جایی دارید، اطمینان حاصل کنید که سطح زیر آن صاف و تمیز است و سیستم تهویه فضای کافی برای عملکرد مناسب در اختیار دارد. حتی شلوغ بودن میز پشت لپ‌تاپ شما می‌تواند باعث بسته شدن جریان هوا و افزایش دما شود؛ به تهویه و دمای لپ‌تاپ خود اهمیت فراوان بدهید. همچنین گرد و خاک محیط به‌مرور می‌تواند با انباشته شدن در مسیر تهویه باعث کاهش راندمان فن‌ها و رادیاتورها شود. اگر فن لپ‌تاپ شما در شرایط عادی و فشار کاری حداقلی، صدای موتور جت می‌دهد، باید به تمیز کردن آن فکر کنید. در صورت امکان از نرم‌افزارهای خودکار گردزدایی از فن که در برخی مدل‌ها دیده می‌شود استفاده کرده و در غیر این صورت مسیر تهویه لپ‌تاپ خود را با استفاده از منده‌ها پاک‌سازی کنید.

با احتیاط حمل شود، شکستنی است!

لپ‌تاپ‌های جدید با این بدنه‌های ظریف و وزن‌های بسیار پایین، خیلی مقاوم نیستند. البته حتی اگر لپ‌تاپ شما زرمپوش هم باشد، دلیل نمی‌شود که آن را با یک دست و لیوان چای را با دست دیگر گرفته و در منزل حرکت کنید! بلند کردن لپ‌تاپ با گرفتن صفحه نمایش یا گرفتن نگه‌داشتن آن از هر گوشه‌ای هم ایده بسیار بدی است، چراکه باعث ایجاد تنش‌های خمشی در سازه و محل اتصال نمایشگر می‌شود. حتی مدل‌های رده‌بالا با شاسی‌های فلزی و لولاهای صفحه نمایش گاهی در اثر این فشار ناخواسته دچار مشکل می‌شوند. وقتی در لپ‌تاپ بسته است، بهترین روش برای بلند کردن آن گرفتن همزمان قسمت‌های جلویی و عقبی با هر دو دست است. وقتی در لپ‌تاپ باز است هم باید با هر دو دست از طرفین آن را گرفته و جابه‌جا کنید. همچنین باید در صورت امکان لپ‌تاپ را روی سطوح صاف و مستحکم قرار دهید تا از تغییر شکل بدنه در اثر فشارهای وارده در طولانی مدت پیشگیری کنید.

چطور هارد دیسک را فرسوده کنیم؟

بسیاری از لپ‌تاپ‌های مدرن از حافظه‌های SSD استفاده می‌کنند. از آنجا که این حافظه‌ها هیچ قطعه گردنده‌ای ندارند، نسبت به ضربه و جابه‌جایی مقاومت بیشتری دارند. البته بسیاری از لپ‌تاپ‌های قدیمی و ارزان قیمت (که در بازار کشور ما رده میان قیمت را تشکیل می‌دهند) هنوز هم از هارد دیسک‌های قدیمی و مطمئن استفاده می‌کنند که در صورت وارد شدن تکان و ضربه آن‌قدرها هم عمر نمی‌کنند. دلیل این آسیب‌پذیری هم وجود قطعات گردنده است. هارد دیسک‌ها یک هد برای خواندن و نوشتن اطلاعات دارند که روی یک دیسک چرخان حرکت می‌کند. این قطعات خود لختی دارند و اگر در زمان حرکت آنها (فعالیت هارد دیسک) لپ‌تاپ را جابه‌جا کنید، آنها به حرکت در جهت قبلی خود ادامه خواهند داد. این موضوع می‌تواند باعث اصطکاک بین قطعات داخلی هارد دیسک شود که ممکن است به از دست رفتن کامل اطلاعات شما و سوختن هارد دیسک بینجامد. برای پیشگیری از چنین حادثه غم‌انگیزی باید آن را به آرامی در جای خود قرار دهید و هنگام اجرای برنامه‌ها یا هر کاری که نیازمند فعالیت مستمر هارد دیسک است، از جابه‌جا کردن لپ‌تاپ (به‌خصوص با یک دست) خودداری کنید. البته حافظه‌های SSD نیز ابدی نیستند و بعدا درباره علائم هشداردهنده‌ای که نشان‌دهنده رسیدن آن به پایان عمر عملیاتی هستند صحبت خواهیم کرد.

سیم شارژر چه کم از بلبل و قمری دارد؟

یکی از راه‌های مطمئن کم کردن عمر لپ‌تاپ، بدرفتاری با کابل شارژر و دیگر سیم‌ها و اتصالات آن است. لپ‌تاپ‌ها برای جابه‌جایی و کار در هر شرایطی ساخته شده‌اند و به همین دلیل سیم شارژر آنها معمولا باریک و سبک است، ولی به همین میزان هم آسیب‌پذیر هستند. همچنین هیچ چیز جای سیم اصلی لپ‌تاپ‌تان را نخواهد گرفت، پس مراقبت از آن مهم است. از چسباندن سیم شارژر به دیگر اشیاء به‌خصوص اشیاء زاویه‌دار و نوک‌تیز برای حفظ آن در موقعیت دلخواه خودداری کنید. درواقع حتی پیچیدن سیم به‌دور آداپتور مستطیلی پلاستیکی که لبه‌های تیز دارد می‌تواند باعث آسیب دیدن سیم شارژر شود. از آویزان کردن آداپتور در هوا و انداختن وزن آن روی پورت سیم هم جدا خودداری کنید، چراکه به‌مرور باعث شل شدن پورت و حتی آسیب دیدن سوکت آن می‌شود که می‌تواند شما را به دردسر جدی بیندازد.

کیف خوب، زندگی خوب!

درست است که ویژگی اصلی لپ‌تاپ‌ها قابلیت جابه‌جایی آنهاست، اما باید پذیرفت که بدون یک محافظ خوب نمی‌توان از این قابلیت با خطری آسوده بهره برد. جابه‌جایی لپ‌تاپ در کیف‌های بی کیفیت و بدون پدهای محافظ منقطع و خوب می‌تواند بسیار گران‌تر از خریداری یک کیف درست و حسابی برای شما آب بخورد. همچنین داشتن قابلیت محافظت در برابر نفوذ آب و جیب‌های مجزا برای نگهداری آداپتور شارژر و دیگر لوازم جانبی بدون تماس با همدیگر از جمله نکات بسیار مهم در زمان انتخاب کیف لپ‌تاپ به شمار می‌روند. یادتان باشد خرید یک کیف محافظ خوب و باکیفیت، حکم بیمه را برای افزایش عمر دستگاه شما دارد. در نهایت باید گفت مهم‌ترین نکته در نگهداری از لپ‌تاپ و به‌طور کلی لوازم شخصی الکترونیکی، توجه به جزئیات و استفاده از آنها در شرایط مطلوب و طبق سفارش سازنده است و هرچند ممکن است در اثر انجام این کارها لپ‌تاپ شما در دم از کار نیافتد، اما مطمئن باشید به‌مرور عمر مفید آن کاهش محسوسی خواهد داشت.